

MAGYARSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap, hétfőn és ünnep után is.

Előfizetési árak:

Helyben egy hónapra 1 kor.;
negyedévre 3, fél évre 6,
egész évre 12 kor.
Vidéken: egy hónapra 1 kor.
20 fill., 1/4 évre 3 kor. 60 fill.,
1/2 évre 7 kor., 1 évre 14 kor.
Egyes szám ára 4 fillér (2 kr.).

Felelős szerkesztő:

BARTÓK LAJOS.

Kiadótulajdonos:

WERBŐCZY KÖNYVNYOMDA R.-TÁRSASÁG.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV. ker., Vármegye-utca 11-13.
— TELEFON. —

Apró hirdetések ára: egy szó 2 fill., vastagabb betűvel 4 fill.
Hirdetések nonpareille számítással, díjszabás szerint.

Merénylet Budapest ellen.

II.

»Robbantják a Gellértheget!»
Örömmel jelenti e gyászhirot a fővárosi abderita-anarkhisták dynamitárd osztálya. »Alig érkezett meg a bányakapitányság engedélye, (oh, mert nálunk a merényleteket is loyálisan, csak engedélyvel hajtják végre!) a tanács jóváhagyó végzése előtt a vállalkozó megkezdte a Gellértheget szikláinak robbantását.

(»Vállalkozó« kell itt mindenhez s minden vállalkozó kap hasznos munkát!) ... A munka gyorsan halad előre, mert számos akna áll készen. Egy éjjel 28 aknát robbantottak föl s azzal oly sok sziklát repesztettek le, hogy a hegy képe már is jelentékenyen megváltozott. (Ugy lövetik ezt a hegyet, mint egy ellenséges tábornok! S mint a Belvárost agyonszépitették, ennek szépségét is meglőtték, úgy hogy — mint még dicsekesznek vele, — a képéből már is jól következtet.) ... A robbantást biztos távolból igen sokan nézték. (És gyönyörködtek a herosztrateszi munkában, mely egy második Diána-templomot pusztít el. Csak az a sajnos, hogy ott nem volt nézni a jeles Bányakapitányság s a mindenható Közmunkatanács is — még pedig nem biztos távolból, hanem egész közelről!) ...

Eddig semminő veszedelem sem történt. (Ültették volna a fölvetendő sziklákat a robbantások okozói!) Óriási szikladarabok zuhantak a villamos vasúti vágányokra, de minden baj nélkül ... (Tehát óriási rombolást végeztek, de a veszélyesség címén, erőszakosan letépték roppant kövek még ekkor sem bizonyultak kártékonyoknak! ...) A robbantásokat egy új robbantó-szerrel, az u. n. »fűlöpittel« végzik. E robbantó anyagnak feltalálója egy Fűlöp nevű magyar ember. (Még kiderül, hogy e magyar találmány kedvéért kellett összelövetni a Gellértheget.

hegyet. Van »fűlöpít«, van Gellértheget: föl kell vettetni a »fűlöpittel« a Gellértheget! Éljen a honi ipar, a hazai találmány-pártolás! Csakhogy a »fűlöpít« jótékony hatását legelőször a mindenható, mélybölcsességű Közmunka Tanácsnak kellett volna kísérletbe venni, de a mikor teljes ülést tart tabáni otromba palotájában, a főváros további szépítése érdekében: minők a görbe és zsák-utczák létesítése, fák kiirtása, terek beépítése, gyógyforrások eldugaszolása, hegyeknek a földdel egyenlőkké tétele.)

... Ha a munka így halad, úgy néhány nap múlva minden kiálló szikladarab el lesz távolítva a Gellérthegről. (Oh, a munka haladt is, és ez annyit jelent, hogy letördelték a vadregényes fenségű hegy természetes koronáját, mint ha valakinek kitördelnék fogait — műtétből; a helyett, hogy az ingadozókat plombálják: dynamittal tömők meg s fölvetetik, hogy az épek is vele pusztuljanak!) ... Az igaz, hogy a hegyet ezzel megfosztják eddigi romantikus szépségétől.

Az igaz! — de ennyivel el is végzik a hivatalos parentációt, Mit nekik a »romantikus szépség«!

Bartók Lajos.

Budapest, aug. 10.

Dokumentum. »Segélyakció, mint korteszakozás« című, augusztus 4-én megjelent vezércikkünkben megemlékeztünk arról, hogy (Schlesinger) Sándor Pál ur a szegény román zsidókért folytatott segélyakcióját politikai téren akarja majd leszámíttatni s erre egyelőre Bánffy Dezső báró udvarmestertől meleg kézszerítést kapott előlegül. A Lipótváros egy része ezt az előleget most átültette a tettekkel tényezés mezejére, a mennyiben a választópolgárok körében a következő érdekes dokumentumot forgatja:

»En, alulírott székesfővárosi V. kerületi választó, ezennel kijelentem, hogy csatlakozom azon irányhoz, mely azt kívánja, hogy az V. kerületet az országgyűlésben kereskedő képviselje.

Ebből kifolyólag kijelentem,

hogy Sándor Pál jelöltetését helyeslem és hogy azt teljes erőmmel támogatni fogom.

Budapest, 1900 ...

(Aláírás.)

Ez a dokumentum olyan tiszta és világos, hogy semmi bővebb magyarázatra nem szorul.

Darányi Ignác üdvözlése. A turkevei földbirtokosok, Kenéz Zoltán nagybirtokos és Czihát Károly polgármester egybehívására tartott gyűlésükön Darányi Ignác földmivelésügyi minisztert felirattal üdvözölték párisi beszédeért.

A függetlenségi Ugron-párt akciója. Az általános választások közeledtére való tekintettel az Ugron Gábor vezérlete alatti függetlenségi-párt is — melynek tagjai nagyrészt tudvalevőleg Bánffy irtotta ki a parlamentből — megkezdte országos szervezkedését. Erre vonatkozólag a párt egyik tekintélyes tagja a következőleg nyilatkozott:

»A mi mozgalmunknak Ugron Gábor Szilágy-Somlyón még e hó folyamán, vagy szeptember elején megtartandó beszámolóbeszéde lesz a bevezetése. E beszámolón az egész párt megjelenik. Ugron beszámolója után pártja képviselő-tagjai sorra bejárják kerületeiket. Ugron Gábor Szilágy-Somlyón nemcsak a helyzetről fog nyilatkozni, hanem irányt szab a párt további működésének s megszabja kereteit annak az akciónak, a melyet a párt a jövő választások alkalmával fog kifejtetni. A mi számításunk szerint az általános választás a jövő esztendő őszén lesz. Pártunk a jövőben az eddigénél nagyobb súlyt fog fektetni gazdasági politikájának fejlesztésére. A gazdasági politikának tágabb keret kell, hogy fejlődjen és fejlődve hozzájárulhasson a szociális bajok megszüntetéséhez. Különben az Ugron-párt már készen áll azzal az eshetőséggel, ha esetleg korábban, mondjuk, most a télen ejtelnék meg az általános választást.«

Az új költségvetés. Lukács László pénzügyminiszter, a ki most zalatnai birtokán nyaral, egész idejét a jövő évi költségvetés végleges megállapításának fogja szentelni. Az egyes szakminiszterek már áttették a pénzügyminiszterhez tárcájuk költségvetési előirányzatát, mely nagyrészt a folyó évre megállapított költségvetés keretében mozog, csak egyes tárczák, mint a földmivelési és a honvédelmi minisztérium, tüntetnek föl némi emelkedést.

Magyar nemzetgazdaságtan.

Dr. Matlekovits Sándor ur, a kiváló magyar közgazdasági író, val. bel. titkos tanácsos, országgyűlési képviselő, sajátkezű aláírásával a következő levelet küldte szét a főváros egyes ipartelepeire:

„Igen tisztelt Uram!

Jelen sorok átadó-jában van szerencsém intézetem, az »Osztrák-Elemi« biztosító-részvénytársaság igazgatóját, Sebestyén Henrik urat bemutatni, ki látogatásának célját személyesen fogja előadni.

Öt és ügyét kégyes pártfogásába ajánlva, vagyok

Budapest, augusztus 1.

kiváló tisztelettel:

Matlekovits, s. k.

Erre Sebestyén igazgató ur a levéllel együtt mindenütt megjelenve, kifogástalan elokvenciával megmagyarázza, hogy az osztrák elemi biztosító milyen jeles intézet, — hogy azt előkelő nagyiparosok alapították, hogy igen nagy előkelő hazai ipartelepek biztosítanak nála, többek között a Salgótarjáni kőszénbánya-társaság, sőt Budapest székesfőváros is az osztrák elemi biztosító intézetet tisztelte meg bizalmával.

Sebestyén ur erre vagy megkapja a biztosítást, vagy nem, de kötelességét hiven teljesíti és megy tovább, mert nagyon sok hasonló tartalmu levelet kell neki széthordani a különböző ipartelepekre, — melyeket mind Matlekovics ur ónagyméltósága irt alá sajátkezűleg.

A Pallas nagy lexikon 12-ik kötetében Matlekovits Sándor mint politikus, közgazdasági író van ismertette. Hosszu hasábot tesz ki ezen ismertetés, mert Matlekovits közgazdasági életünknek igen jeles, tevékeny alakja. Mint író, több kiváló szakmunkával örököltette meg nevét. Valóságos apostola a magyar iparnak. Bokros érdemei folytán sok jeles kitüntetés részese. A földmivelés és kereskedelemügyi minisztériumban egykoron, mint államtitkár tevékenységével nagy hírnévre tett szert. Az 1885. évi orsz. kiállításon kiváló tevékenységet fejtett ki. Elhomályosította gróf Zichy Jenőt. E kiállítás dicsősége az ő nevéhez fűződik. Különösen a fiakker-iparnak nagy lendületet adott. A Szent István-rend középkeresztes vitéze lett, majd valóságos belső titkos tanácsos, több, igen sok

különbféle rendjel tulajdonosa. Végre penzióba került. Szóval a magyar közgazdasági téren folytatott működése az elismerés és polgári dísz legeminebb jelvényeit szerezte meg számára. A főrendiházi tagságtól csupán azon körülmény tartja vissza, hogy képviselő, — de ha kimarad a t. Házból, ő oly kimagasló jeles közgazda, hogy okvetlenül örökös tagjává nevezik ki a főrendiháznak.

Jelenleg azonban az osztrák elemi biztosítót karolja fel. A nagy-hírű jeles magyar közgazda, egykori zászlóvivője a magyar iparnak, megírja a több jeles közgazdasági könyvnek, kinek *Nemzetgazdaságtanát* az iskolákban is tanulják, most egy osztrák biztosító-intézet mellett apostolkodik széles e házában!

Ehhez nincs több szavunk.

Csupán azon tündünk még, hogy Budapest székesfőváros is az osztrák elemi biztosítót tisztelte meg bizalmával. Ez oly körülmény, a melyre kár kemény szavakat vesztegetni. *Paralysis progressiva* ez, mely a főváros vezető testületére nehezült. Szomorú kórtűnet, mely nem szavakat, de gyökeres operációt igényel.

Vajjon mit szólna Lueger, ha Bécs városa a magyar biztosító-társaságot tisztelné meg hasonló módon bizalmával?

Valóban, látva a dr. Matlekovits ó nagyméltósága nemzetgazdaságtani forgolódását, fő és székvárosunk közgazdasági bölcsességét, — haragunk nem jut már Lueger számára.

Pánszláv gyülekezés.

Hazánk szomszédai, keletfelől és napnyugat felől is gyakran ellátogatnak, hol Erdélybe az oláhokhoz, hol a Felvidékre a tótokhoz.

Nem elkészt utasok, nem is sorsüldözött szerencsétlenek ők, hanem — bujtogatók. Békénket akárcsak feldulni, beháborúra vágnak, hogy felforduljon minden rend, megzavarodjék minden jog.

Tegnapelőtt csehek, szlovének, lengyelek látogattak el Turóc-Szt.-Mártonba.

Mit csináltak? Ettek, ittak, táncoltak, beszédeket tartottak. Jó. Ezt más is megteszi magának való társaságban, ha ritkán is, de szívesen.

Ők azonban politizáltak is és eléggé vigyázatosan gyűléltre izgatták tótjainkat.

És senki sem dobta ki őket sem Turóc-Szt.-Mártonból, sem a hazából. Pedig rászolgáltak, éppen úgy, mint rászolgáltak két évvel ezelőtt.

Nagy pánszláv gyülekezés volt két napon keresztül Turóc-Szt.-Mártonban. Összejöttek az „elnyomott szláv nemzetiség képviselői“ s hangosan dalták naphosszat, a hol csak össze-verbődtek, a „Hej Slovane“ a és „Kde domov muj“ című nemzetiségi dalokat.

Tegnap színházi előadás volt. Igazán botrány, hogy ezt megengedte a különben oly szemfüles hatóság. A legnagyobb vakmerőséggel agitáltak a darabban. Egy tót paraszt történetét adták elő, a tót parasztot három felvonáson keresztül folyton üldözi a magyar és kiozza, mint zsarnok az ő rabszolgáit. A közönség nagy tetszéssel fogadta a színművet.

A *Zsivena* (nőgyűlés) is tartott gyűlést, a melyen a szláv író, *Soltészova* Ilona elnökölt, a ki „Az ár ellen“ című forradalmi hangú regényét írta. Ez a tót nőgyűlés csendben, de annál veszedelmesebben terjeszti a felső vidéken a pánszlávizmust, állandó összhangzásban lévén a pánszlávizmus vezéremberével, a mennyiben a *Zsivena* titkára félt: *Hurban*, a pánszlávizmus főagitátora. Ez a *Zsivena* „Denicza“ cím alatt lapot ad ki, a mely a tót községekben a pánszláv-szervezetet kapcsolja össze. E mellett ez a lap női kérdésekkel is foglalkozik, a melyeknek legnagyobb részét *Soltészova* asszony írja, a ki a nőemancipációnak a legszélső határig híve.

Egy turóc megyei férfi úgy nyilatkozott a pánszláv-mozgalomról, hogy ez a legnagyobb mérvben kezd veszedelmessé válni és csak azt csodálja, hogy a kormány mindezzel szemben tétlenül marad. A pánszlávok *Mudron*, *Dula*, *Hurban*, *Pictor* és *Csajda* vezé-

reiket profétáknak tartják, a kiknek minden szavát szentírásnak tekintik.

Megint kitűnt tehát, hogy az idegennek, a kinek itt semmije sincs, a kit nem köt ide semmi, a ki ellenséges indulattal jön hozzánk, hogy testünkbe harapjon mérgefogaival, — az ilyen idegennek ne adjon többé a honi föld hajlékot nyugalomra, pihenést az álomban, enyhítő italt a szomjúságban.

A mint belépnek ide, ki kell őket rögtön toloncoltatni.

TÁVIRATOK.

Esztergom, aug. 10. Vaszary Kolos hercegprimás ma ideérkezett s az ünnepségre vonatkozó intézkedésekről tüzetes jelentést tétetett magának. A főkáptalan tagjai valamennyien „méltóságos“ címet kaptak s ezentul minden kanonok ki-nevezetésekor olyan egyházi rangot kap, mely után a „méltóságos“ cím jár. A kitüntetés a kereszténység ünnepével kapcsolatos. A város és főszékesegyház díszítésén nagyban dolgoznak.

Sopron, aug. 10. Csanády Arthur, a 48-ik ezred parancsnoka, ma bucsuzott el ezredétől, mert Bilekre (Herzegovinába) megy dandárparancsnoknak. A tisztikar hosszú kocsisorban kísérte a pályaudvarhoz, hol a város elítje csoportosult a távozó és ünnepelt neje, Simon Alice, főispánunk leánya körül. A bucsuzás igen szíves volt.

Bécs, aug. 10. *Körber* osztrák miniszterelnök hétfőn Ischibe utazik ő felségéhez.

Bécs, aug. 10. A *Wiener Abendpost* írja: A *Leopard* osztrák-magyar hadihajó Guadalcanar szigetére megy, hogy az *Albatros* tisztjeinek és matrózainak, a kiket annak idején a hajó tanulmányútja közben megölték a benszülőttek, emléket állítsanak.

Hamburg, aug. 10. A „Hamb. Corr.“ jelenti, hogy Raubut, az eppendorfi kórházban elszigetelten ápolt pestises beteg, ma délben meghalt. Az összes többi orvosi megfigyelés alatt álló ember jól érzi magát.

Róma, aug. 10. A király ma hivatalosan fogadta a bolgár fejedelmet, a szíáni herceget, számos külföldi követséget, valamint az itt

időző külföldi külön követeket. A külföldi küldöttségek ma a Pantheonba mentek, hogy Umberto király sírját megtekintsék. Még folyvást számos koszoru érkezik ide. Rendkívül nagy közönség özőnlik a Pantheonba. Gallo közoktatásügyi miniszter táviratilag üdvözölte Sacconi képviselőt a Pantheon fényes díszítéséért.

Szerbiából.

Belgrád, aug. 10.

Delimarkovics tábornokot, a volt régent, a királyné megsértése miatt elfogták és a belgrádi várba vitték. Delimarkovics 72 éves. Már 1858-ban az Obrenovics-dinasztia híve lett és azóta nem változott meg az uralkodó-házhoz való ragaszkodása.

Belgrád, aug. 10.

Nikolics volt minisztert a király államtanácsossá, a királyné nővérét pedig udvarhölgygyé nevezte ki a király.

Búr összeesküvők.

London, aug. 10.

Egy Pretóriában fölfedezett összeesküvésről a következőket jelentik a Reuter-ügynökségnek Pretóriából 9-iki kelettel: Néhány idevaló lakos, a kik a búr csapatokkal összeköttetésben állottak, e hó 7-én este előkészületeket tettek arra, hogy a városban lakó összes angol tisztet meggyilkolásáról és *Roberts* lordnak elfogásáról és a legközelebbi búr kommandóhoz való elviteléről tanácskozzanak. Az összeesküvést csak az utolsó pillanatban fedték föl. Tíz összeesküvőt letartóztattak. Az összeesküvők gyujtogató-sokkal zavart akartak előidézni és ebben a zavarban akarták végrehajtani tervüket.

London, aug. 10.

A Reuter-ügynökség jelenti tegnapi kelettel Pretóriából az ott felfedezett összeesküvésről:

Az összeesküvők, szám szerint tizenöt, pretóriai lakosok és összeköttetésben állottak az ellenséggel. A város nyugati részében két nagy házban tüzet akartak gyújtani, abban a reményben, hogy a csapatokat ott a tűz eloltására konszignálják; az általános zavarban az összeesküvők be akartak hatolni az angol tiszteknek előre gondosan megjelölt házaiba és meg akar-

A „MAGYARSÁG“ TÁRCZÁJA.

Diogenes.

— A „Magyarság“ eredeti tárczája. —

Írta: **Balogh Irma.** (2)

(Folytatás.)

Mikor házasságom gondolata először megvillant agyamban, megjedtem: *anyám jutott eszembe*. Tudtam, hogy anyám soha nem fog abba beleegyezni, hogy egy tanitónőt vegyek feleségül. Nagyon is jól ismerem azon terveit, álmait, melyeket nősüléshez kötött, szóval nem ok nélkül féltém tőle. S egyszerre valami homályos vágyam támadt, hogy más legyek, mint a milyen vagyok; szerettem, akartam volna lerázni magamról azokat a bénító bilincseket, melyeket anyám önzése vert lelkemre. De nehezen ment. Voltaképpen nem is ment... Ha Helén közelében voltam, titáni erőt éreztem magamban s azt képzel-

tem, hogy nemcsak anyámat, de a Kiklopsokat is le tudnám győzni; de ha anyámat megpillantottam, erőm, képzelte bátorságom egyben elenyészett s lelkemre olyan nyomás szakadt, hogy napokig szótlannul jártam-keltem. Ezerszer elhátároztam, hogy beszéljek anyámmal és még sem szóltam. Már azon a ponton voltam, hogy irok anyámnak. A kényes dolgokat mindig jobb papíron, — ha nem is elvégezni, de megkezdeni. A véletlen azonban úgy hozta magával, hogy anyám egy reggel szobámba jött és nősülésemet szóba hozta. Azon kezdte, hogy *Sárközy Marianne* Ramocsaházy gróftól kikoszorúzták; én azonban erre az érdekes hírre nem reagáltam, azon gondolkodtam, hogyan szóljak anyámnak Helénről? S arczom igen el lehetett változva, mert anyám aggódva azt kérdezte, hogy mi bajom?

— Nem vagyok beteg, édes anyám, — válaszoltam, — csak egy igen fontos dologról szeretnék veled beszélni...

— Csak nincsenek nagy adósságaid?

— Egy fillér sem. Szeretnék megházasodni.

— Ezt szeretem! Maholnap huszonhét éves léssz, legfőbb ideje, hogy megnősülj. Különbén már én is akartam veled ez ügyben beszélni. Megszeretted valakit?

— Kimondhatatlanul.

— Kit?

— Egy szegény, rang nélküli leányt.

— Ki az?

Anyám kérdése olyan szigorun, olyan keményen hangzott, hogy egész valómban megremegtem s nem voltam képes azonnal válaszolni. Anyám kérdését megismételte s homlokán, szeméi között már ott láttam a két fenyegető redőt; kitálta, hogy fényes terveit veszély fenyegeti.

— *Molnár Helén*, — válaszoltam bátortalanul.

— A tanitónő?

— Az.

Anyám, ki az frásztalom előtti

székben ült, fölugrott s néhány futó másodpercig úgy nézett rám. Én pedig megkönnyebbültem az ablak felé fordultam s lenéztem az udvarra s még most is emlékszem, hogy az egyik virággyanban a kerti mák tűzpiros virága nyílt. Mig anyám megszólalt, csak azokat a virágokat néztem, láttam.

— Jól hallottam-e, Imre? — kérde végre anyám bizonytalanul. Hangja azt árulta el, hogy saját füleinek nem hisz.

— Jól, édes anyám.

— Hát megőrültél?!... De hisz ez egész egyszerűen képtelenség! Én arról akarok veled beszélni, hogy *Sárközy Marianne* nem ok nélkül koszorúzták ki *Ramocsaházyt*; ma kaptam *Málitól* levelet... *Marianne* bizalmas körben elárulta, hogy mig te meg nem házasodol, nem megy férjhez, mert ő csak téged akar, csak téged szeret.

— Talán a vagyonomat! Azt mondják, hogy *Sárközy* a bukás szélén áll s *Marianne* szereti a fényűzést.

ták őket ölni. Időközben az összes búrbarátokat értesítették volna az összeesküvésről, mert remélték, hogy néhány százan csatlakozni fognak. Több összeesküvőnek az lett volna a feladata, hogy Roberts lordot elfogja és vele a legközelebbi búr kommandóhoz siessen. E célra a városon kívül 12 embert készletben tartottak.

Az összes összeesküvők esküt tettek volt, hogy semlegesek maradnak. Ez eskü következtében teljes szabadságot élveztek. A hadseregben az eset felett nagy a felháborodás. Azt tartják, hogy a búrkat az enyhe bánásmód bátorítja fel az összeesküvésre és remélik, hogy a bizalommal való ily súlyos visszaélést a legszigorubbán meg fogják torolni.

A karlisták.

Madrid, aug. 10.

Placentinában több embert letartóztattak, mert fegyvert találtak náluk. A tartományokban mozognak a karlisták.

Madrid, aug. 10.

A kormány tagadja, hogy a baszk tartományokban karlista mozgalom mutatkozik.

Háboru Kinában.

Berlin, aug. 10.

Walderose gróf, a ki mielőtt Kaszselből elutazott, hosszabb ideig tanácskozott Gossler hadügyminiszterrel, tegnap este érkezett Berlinbe. Berlinben a gróf nevével azonnal a tiszti egyesületbe ment. Az ulánus-ezred uniformisa volt rajta a tábornagyi jelvényvel. A grófné egyszerű fekete ruhát viselt. A kik Waldersee gróftól látták, mind csodálkoztak fiatalos jókedvén. A tiszti egyesületben a kínai csapatok új főparancsnoka megtekintette a kínai csapatoknak szánt felszerelést. Több tiszttel szemben azon való örömeinek adott kifejezést, hogy a császár bizalma őt szemelte ki a főparancsnoki állásra. A gróf természetesen saját felszerelését is megtekintette, a melyet Kinába fogtak szállítani. Kinában is, a mennyire lehetséges, az ulánus egyenruhát fogja viselni, de ezenkívül csináltatott egy világoskék egyenruhát is, a mely szintén a tábornagyi jelvényvel van el-

látva. A felszerelésnél Waldersee gróf csak annyi kényelmet engedett meg magának, a mennyi a törzstiszteknek jut. Két óráig maradt a gróf a tiszti egyesületben. A mikor eltávozott, utközben a közönség, a hol megismerték, lelkesen üdvözölte az új főparancsnokot.

Berlin, aug. 10.

Waldersee gróf, a kínai szövetséges hadak főparancsnokává való kinevezése alkalmából, üdvözlő táviratokat kapott Ferencz József és Viktor Emánuel királyoktól. Waldersee grófnak tegnap és ma több konferenciája volt. A tábornagy mindenekelőtt visszatér Hannoverbe és törzskarával a hó 21-én vagy 22-én Genuában, illetve Nápolyban a „Sachsen“ német postagőzösre száll, a mely Kelet-Ázsiába és pedig elsősorban Sanghaiba viszi.

Berlin, aug. 10.

Waldersee gróf augusztus 21-én utazik Genuába s szeptember 22-én érkezik Sanghaiba. Ott fog találkozni a többi hatalmak tisztsíjeivel.

Berlin, aug. 10.

A Reichsanzeiger rendeletet tesz közzé, a mely eltiltja a fegyvereknek és hadi anyagnak Kinába és a kínai partokon levő európai telepekre, valamint a Kinával szomszédos kikötőkbe való szállítását.

A községi közigazgatás javítása.

A községi közigazgatás jelentősége, a folyton szaporodó állami teendőkkel és rohamosan fejlődő közgazdasági, forgalmi, társadalmi viszonyainkkal lépést tartva, folyton emelkedik.

A régi jobbágy-községek hajdani iródiájka gyanánt alkalmazott írástudó emberből, a falusi nótáriusból, ma már az állami, törvényhatósági és községi igazgatás egyik legfontosabb tényezője növekedett fel.

Ehhez a nagy és fontos feladatokhoz képest a községi és körjegyzőknek előképzettségét és különösen gyakorlati szakképzettségét fokozni kellett.

A most megnyíló közigazgatási tanfolyamoknak ez a legközelebbi célja.

Minden tekintetben jól iskolázott, kellő szakképzettséggel bíró községi és körjegyzőket kell nevelni, a kik

már ezen tanfolyamok elvégzése és a megkívánt közigazgatási államvizsgálatnak sikeres letétele után, és így már hivatalbalépésükkor, mindazon elméleti és gyakorlati közigazgatási és más törvényismereteknek birtokába jutottak, melyeket a jelenlegi jegyzők legnagyobb részének bizony pótlólag, foglalkozásuk, hivataloskodásuk közben kellett elsajátítaniok, úgy, a hogy tudták és főként a mennyire roppant elfoglaltságuk mellett arra idejük maradt.

De ma már a községi közigazgatásra vonatkozó tananyag is oly tömeges és annyira tüzetes tanulmányozást igényel, hogy immár itt sem érvényesülhet az a régi és egykori közigazgatásunkra nézve annyira jellemző közmondás, hogy a kinek az Isten hivatalt adott, majd ad hozzávaló eszt is.

Mi már többé ezen a patriarkális alapon nem bízhatjuk a községi közigazgatást sem a szerencse kegyeltjeire, hanem ehhez az álláshoz való képesítést, képzettséget kívánunk eleve a pályázóktól. Kész emberek kelljenek azonnal. Az autodidaktikára, a mire régen talán ideje is volt a jegyzőnek, most már rá nem érünk.

HIREK.

Elégületlen gyorsírók.

Nagy elégületlenséget keltett annak idején az országgyűlési gyorsíroda Gabelsberger-Markovics rendszerét követők frakciója közt az a kinevezés, a mely Jankovich István halálával beállott.

Az országgyűlési gyorsíroda főnöke ugyanis a képviselőház és főrendiház elnökségeivel egyetértve, egy Stolze-Fenyvesy-féle rendszerű országgyűlési gyorsírót nevezett ki a megüresedett helyre. Ugy, hogy most a gyorsíroda mindkét főnöke a Stolze-Fenyvesy gyorsírás követője. Ehhez járult még az is, hogy a nevezett rendszerből még egy címzetes másodfőnököt is neveztek ki.

Ellenkezett ez a kinevezés azzal a szokással, melyet szinte szentesített már az évtizedek tradíciója, hogy tudniillik az egyik főnöki állást mindig a gyakorlatban legkönnyebben al-

kalmazható Gabelsberger-Markovics-féle rendszert követő gyorsíróval töltötték be.

Jankovich István halálával tehát méltán hitte a magyar gyorsíró közönség, hogy erre az állásra okvetlenül Gabelsberger-Markovics rendszerű gyorsírót neveznek ki. De csalódtak. E csalódásuknak kifejezést is adtak utolsó közgyűlésükön, hol erélyesen felszólították Fabró elnököt, hogy indítson ez ügyben erélyes akciózt. Fabró erre nem volt hajlandó s így az „Országos Gyorsíró Egyesület“ tagjainak zömével ollenntetés álláspontra helyezkedett.

Mint hiteles forrásból értesülünk. Vikár Béla és dr. Rónay Károly az őszszel erélyes mozgalmatszándékoznak indítani ez ügyben.

A gyorsíró közönség bizonyára élénk érdeklődéssel fogja kísérni ez akciózt.

A király 70. születésnapja.

Egész Magyarországon mindenütt készülnék lehetőség szerint fényesen megülni Ferencz József királyunk 70. születésnapját. A budapesti polgári lövészegyesület augusztus 18., 19. és 20-ik napján a budai lövőházban *öröm-lövészetet* rendez s déli 1 órakor a lövőház termeiben diszkehédet tart. — Kolozsvár város polgármestere, dr. Nagy Mór közli a városokkal, hogy Kolozsváron augusztus 17-én este kivilágítás és a hegyeken örömtüzek lesznek, augusztus 18-án a törvényhatóság tetteletileg résztvesz a hálaadó istentiszteleten s ennek befejezése után rendkívüli törvényhatósági közgyűlést tart, melyen elhatározzák, hogy a közgyűlésből a királyt távirati úton üdvözlik. Kolozsvár város polgármestere arra kéri a többi törvényhatóságokat, hogy ők is hasonló módon ünnepeljék meg augusztus 18-án a király 70. születésnapját.

József főherceg Nagyváradon.

József főherceg a hó 16-án érkezik Nagyváradra és Schlauch Lőrincz bibornok-püspök vendége lesz; vele mennek: Bolla Kálmán altábornagy adlatus, Braun alezredes vezérkari főnök, Vaszary és Vécsey századosok, segédtsztek; 17-én a Főherceg résztvesz a honvédek nagy tábori lövészeti gyakorlatán, ugyanakkor szemlét tart

— Ugyan, Ramocsaházy sem szégyény és hozzá még gróf is! Nem, nem, ez képtelenség! Soha sem fogok beleegyezni, hogy ahhoz a leányhoz lealacsonyulj! Soha! — beszélt anyám hevesen.

— A férfi a nőhöz sohasem alacsonyul le — mondám — s valóságos rémülettel azt láttam, hogy anyám leült, a mi annyit jelentett, hogy szegény Helén ellen a vég-sőkig fog küzdeni. Néhány pillanattal hallgatott, bizonyára azon gondolkodott, hogyan győzzön meg termem képtelenségéről. És a mikor megszólalt, már nyugodt, megfontolt és határozott volt.

— Édes fiam, az imént nagyon heves voltam, de vajjon ki csodálkoznék rajta? Gondolkozzál s te is be fogod látni, hogy házassági terved csakugyan képtelenség. Biztosítalak, édes fiam, hogy ez csak érzéki szerelmed kifolyása. A férfiak annyira rabjuk saját véröknek, hogy szinte természetes, ha olyan szép leány, mint az a tanítónő, megvesztegeti őket. Minden korodbeli fiatal ember átesik az efféle kellemetlen

bajon, hogy egy rangja alatti nőt akar elvenni. Családja, természetes, ellenzi, ő esküdjök, hogy világga megy, hogy agyonlővi magát, de végre is belátja esztelenségét s később maga is csak nevetni tud döröcségén. Így van ez már az életben. Imre, édes gyermekem, térj eszedre s mondj le tervedről...

— Nem mondhatok le, anyám...

— És arra, ugy-e, nem is gondolsz, hogy ha egy Molnár-leányt fogsz feleségül venni, a Sófalusy-név akár le is tűnt volna. Gazdag vagy, neved fölött ott ragyog a nemesi korona, de fénye nem hat fel Árpádig s ez még, nagy vagyonodat is tekintve, baj; a mai társadalom az új nemeseket nem szereti, a felső körök nem látnak szívesen s bizonyos leereszkedéssel bánnak veled; szóval, szükséged van egy kapcsolatra, mely a felső rétegekkel összeköössön. Ha feleséged Sárközy Marianne bárónő, ez az ünnepezt s általánosan kedvelt leány lesz, a Sófalusy-név egyszerre elveszti azt a kellemetlen csengését, melyet az új nemesség kölcsönöz neki. Marianne

érdeklődik irántad, sőt, biztosan állíthatom, hogy szeret is. A holnapi vadászatra ugy is meghívtak, menj el és kérd meg kezét. Azért beszélek így, édes gyermekem, mert jövőd, nevednek jövője forog a kockán. Látom, gondolkozol. Most magadra hagylak, de délben végleges választodat várni fogom. Adieu, tehát! — mondá anyám s mint a ki dolgát a legjobban elvégezte, nyugodtan, felemelt fővel távozott. Noha kipirult arca nagy, benső izgatottságot árult el.

Anyám távozott; szerelmemmel s fölébressztem hiúsággommal egyedül maradtam.

— Sárközy Marianne bárónő — visszhangzott fölizgatott lelkemben s Sárközy Marianne, valóban ésbontó szépségével, királynői alakjával megjelent képzeletem előtt. Erzéki csalódásom olyan erős volt, hogy néhány futó pillanattal igazán azt hittem, hogy előttem áll. Agyamban, fülemben ott mozgott, zugott, zsongott: „Ó csak téged akar, csak téged szeret.“

Van abban valami módfelellett meg-

vesztegélő, valami hizelgő, ha a nő szerelmét elsőnek vallja be a férfinek. Fejem szédült, gondolataim zavarodni kezdtek. Tudja Isten, mintha Helén iránti szerelmem anyám szavainak hatása alatt elhomályosult volna. Rövid idő alatt a határozatlanság pontjára jutottam s nem tudtam, hogy mit tegyek? ... Egész délelőtt nyugtalanul föl s alá jártam, a tudat, hogy anyám végleges választomat délben várja, valóságos lidércnyomás gyanánt nehezedett lelkemre. Végre mentőgondolatom támadt: Helénhez megyek s rettentő helyzetemet elmondom neki. Gyorsan felöltöztem s a ház hátulsó lépcsőjén lefutottam.

Pedig hát helyzetem nem volt olyan rettentő, a milyennek én azt képzeltem, mert mint nagykoru, vagyonom ura voltam, de anyám nevelési módszerénél fogva ugy uralkodott felettem, hogy akarata alól nem voltam képes magamat kiszabadítani.

(Folyt köv.)

a Nagyváradon levő honvédek felett; 18-án jelen lesz a király 70-ik születésnapja alkalmából a székesegyházban tartandó hálaadó istentiszteleten s délután felutazik Budapestre, hogy az augusztus 20-iki jubileumi ünnepélyeken a királyt képviselje. A főherceg fogadtatására a püspöki palotában nagyban folynak az előkészületek.

— **Kossuth Ferencz és Olaszország.** Umberto király halála alkalmából Kossuth Ferencz, mint a függetlenségi és 48-as párt elnöke, sürgőnyileg adott kifejezést a párt érzelmeinek, az olasz képviselőház elnökéhez intézve részvétiratát. Az olasz képviselőház elnöke, Villa Tamás, ugyancsak táviratilag, a következőleg válaszolt Kossuth Ferencznek:

„Közöltem a rendkívüli ülésre összehívott képviselőházzal az ön nemes érzelmeit tolmácsoló sürgőnyét, a melylyel saját és pártja nevében résztvesz a mi mély gyászunkban. Az egész olasz képviselőház érzelmet tolmácsolom, midőn önnek és képviselőtársainak melegen és mélyen érzett köszönetet mondok. — Villa Tamás, elnök.”

Kossuth Ferencz a saját nevében sürgőnyözött III. Viktor Emdánel királynak is és Brusati tábornok főhadsegédétől Monzából a következő sürgönyválaszt kapta:

„Ő felsége, Olaszország királya melegen köszöni az ön érzelmeinek kifejezését és jól tudja, hogy a nemes érzelmei hagyományosak az ön családjában. Brusati tábornok.”

— **Debreczenből Párisba gyalog.** Három debreczeni diák fölkerekedett a múlt hónapban s amugy perpedes apostolorum Páris felé vették útjukat. Azóta már meg is érkeztek a világiállásra, melynek kedvéért e nagy sétára vállalkoztak. Sok kalandjuk volt utközben. A többi közt azt írják haza, hogy a nagy forróság miatt csakis éjszaka gyalogolhattak, de akkor nem adták negyven-ötven kilométeren alul egyhuzamban. Egy ilyen éjjeli utazásuk alkalmával történt velük a következő eset: Nancy előtt körülbelül harmincz kilométernyi távolságban voltak s éjjel két órakor meg akartak pihenni az országúthoz közelálló nagy terebélyes fa alatt. Szokás szerint kettő ledőlt, a harmadik meg őrt állott. Éppen a legmarkosabban, egy tapasztalt vén diák tejesítette ezt a szolgálatot. A mint társai lecsendesedtek s ő is küzködött az álommal, egyszer csak azt vette észre, hogy a legközelebbi diófa között fehér alakok mozognak. Oda tart, hát látja, hogy három csavargó a fűben lapul és bujkál, Hangosan odaszól alvó társainak, kik egyszerre talpon voltak s füttyköseikkel felfegyverzetten állást foglaltak a feléjük közeledő csavargók ellen, kik már fellépésükkel elárulták, hogy rosszban sántikálnak. Ezt látva a diákok, nem várták be a támadást, hanem nekirontottak a három csavargónak s amugy diákosan „üsd nem apád” biztatással úgy szétkergették a francia csavargókat, hogy csakhamar nyomuk veszett. De ekkor aztán a diákok is felpakoltak s meg sem álltak a legközelebbi faluig.

— **A fumei dynamitmerénylet.** Azt a merényletet, melyet tegnap, mint már jelentettük, a fumei villamos vasut egyik utasokkal telt kocsija ellen elkövettek, a rendőrség az anarchisták művének tekinti s úgy hiszi, hogy e merénylet által az Umberto királyért imponánsan nyilvánult gyászt akarták megzavarni. A félig felrobbant dynamit-cartouche hossza 20, szélessége 2 cm. A fumei rendőrség tegnap este elfogott egy olaszországi anarchistát, a kit az anconai rendőrség napok előtt igen veszedelmesnek

jelzett s mint ilyenre figyelmeztette a hatóságokat.

— **A vidéki jég behozatala.** Az utóbbi időben sok panasz merült fel a miatt, hogy a szomszédos községek-ből a fővárosba behozott nagy mennyiségű jég igen gyakran közegészségi szempontból kifogás alá esik. A jégtermelésről szóló szabályrendelet azonban még nem készült el s így életbe lépése előtt többféle nehézségekbe ütközik, hogy a jégbehozatalát az érintett községeknek megfelelően korlátozzák s a legteljesebb ellenőrzésről gondoskodjanak. Egyelőre is azonban, hogy a folytonosan megújuló panaszoknak elejét vegye, a polgármester a vidéki jég behozatalát rendelettel szabályozta. A rendeletben megszabja a polgármester, hogy ezentul csak olyan jeget szabad a fővárosba szállítani, a melyről a szállító hatósági orvosi bizonyítvánnyal igazolja, hogy tisztátalan, vagy fertőzőtt anyagokat nem tartalmaz s így közegészségi szempontból kifogástalan. Ebből a célból minden jégszállítványhoz a kiindulás pontján illetékes hatósági orvos bizonyítványát kell ki-sérőlevélképpen csatolni. Ebben a bizonyítványban a kiállító hatósági orvos köteles feltüntetni azt is, hogy a jeget a főváros melyik helyére szállítják. A jég hordó kocsiakra pedig mindezen kívül táblákat kell alkalmazni, a melyeken a tulajdonos neve és lakása legyen olvasható és az a figyelmeztetés, hogy a szállított jég csak ipari és hűtési célokra használható fel.

— **A zengeráj ellen.** A Szegedről kiűzött orfeum most Nagybecskerekben működik. Tegnap este 50 főnyi fiatal-ság tüntetni akart és bevonultak a vendéglőbe. Perisics Zoltán dr. főkapitány-helyettes azonban tapintatosan közbelépett, lecsillapította az izgatottságot és megígérte, hogy az orfeumot már holnap eltávolíttatja, a mi ma meg is történt. Az ifjuság most plakátokon akarja felhívni a polgárságot, hogy foglaljon állást az orfeumok ellen.

— **A német anarchisták.** Berlinben megjelenik egy anarchista újság; a címe: *Neues Leben* (Új élet). Ez az újság a monzai merényletről a következőket írta:

„A sötétbe jól irányított golyó által Umberto ő felsége, Isten kegyelméből Olaszország királya” magas piedesztáljáról a homokba terítődött. Az összes pártok lapjai, a konzervatív *Kreuzzeitung*-tól le a *Vorwärts*-ig megegyeznek az átkozott merénylet elítélésében. Nos, bennünket a bourgeoise tirádái hidegen hagynak; tudjuk ugy is, hogy Umberto személye alapján véve oly közbős nek, mint egy vízbefojtott macskát. Emlékeztetünk rá, hogy a mi a legjobb fejedelem” mulatságról-mulatságra járt, a nyers szoldateszka a proletariátus éhezé férjait, asszonyokat, gyermekeket százával, ezrével halomra lötte Milanóban és Toscanában, mint a veszett kuttyákat. Uralkodása alatt clique- és banditaszellem uralkodott, a melyhez képest a kínai mandarinok sáfarkodása valóságos mintagazdálkodás. Éppen azért nem kell valami kiváló éleslátás hozzá, hogy az ember az ilyen merényletek okát kipuhatolja.”

Ezért a hallatlan kifakadásért pedig még csak párbe se lehet fogni az anarchista lapot, mely most nagyobb terjedelemben jelenik meg, mint régebben; a mi tehát annyit jelent, hogy az anarchista-mozgalom terjed Németországban. Az összes lapok most megfelelő törvényhozási intézkedéseket követelnek a veszedelmes hóbort elfojtására.

— **A lassu vízvezetési igazgatóság.** A példabeszéd ugyan azt tartja, hogy lassu víz partot mos, hanem

azért a fővárosi vízvezetési igazgatóságról ezt nem lehet mondani. Régióta merülnek fel panaszok a háztulajdonosok részéről a vízvezetési igazgatóság ellen, a miért ez az egyes házakra kiszabott díjaknak időközben való változásairól csak nagy későn, többnyire 3—4 hónap mulva értesíti a kerületi előjáróságokat. E késedelmezés miatt történik meg aztán az sokszor, hogy a háztulajdonosok az évnegyedi víz-díjakat sokszor fél esztendőig is a régi kiszabás szerint kénytelenek fizetni, mert a vízdíjnak leszállítását a kerületi számvévségek nem vezethetik be könyveikbe. Kívánatos volna, ha a tanács erőlyesen utasítaná az igazgatóságot, hogy a történet változásokról azonnal értesítsék az előjáróságokat.

— **Ápolónői tanulók felvétele.** Az ápolónői tanfolyamban, melyet a Vöröskereszt-Egyesület az Erzsébet-kórházban díjmentesen rendez, ismét nyolcz hely megüresedvén, erre az igazgatóság pályázatot nyit. Folyamodhatik minden kifogástalan erkölcsű nő 20—40 életév között. A kérvényben mellékiendők: a) kereszlevél, illetőleg anyakönyvi kivonat, b) ha az illető kiskorú, vagy férjezett, beleegyezése a férjnek, szülőnek, vagy gyámnak, c) erkölcsi és hatósági bizonyítvány a folyamodó családi viszonyáról és foglalkozásáról, d) hiteljes bizonyítvány arról, hogy magyarul és esetleg más nyelven is beszélni, írni, olvasni tud és kellő fel-fogási képességgel bír és e) egészségi és himlőtöltési bizonyítvány. A folyamodványok legkésőbb augusztus hó 25-éig az egyesület igazgatóságához (IV., Kecskeméti-utca 5. szám) terjesztendők, a hol a közelebbi feltételek is megtudhatók.

— **A nemzeti zászló meggyalázása.** Ezen a czimen jelentettük, hogy id. gróf Zichy János muzeum-utcai palotáján az ablakokat nemzeti színű zászlókkal védik a háztatározási munkálatokkal járó bepiszkolás ellen. Most örömmel tudhatjuk, hogy fel-szóalásunk nem volt falra hányt borsó, mert a nemzetiszínű lobogókat eltávolították és helyébe vászondarabokat tettek.

Csakis meglegedésünket fejezhetjük ki a felett, hogy a megütközésnek és megbotránkozásnak a jövőben így elejét vették, bár sajnálatosnak kell tartanunk azt a jelenséget, hogy ily esetek egyáltalában előfordulhatnak és a közmegebotránkozás megnyilvánulása szükséges ahhoz, hogy állami becsületünk, nemzeti létünk jelvényének a köteles tisztelet megadassék.

— **Zichy Miksa gróf öngyilkossága.** A gróf Zichy-családnak egy fiatal tagja lett öngyilkossá a galicziai *Monasterzyska* községben. A gróf mind-össze 33 éves volt és évek óta a kis eldugott helységben élt. Egy egyszerű parasztházban lakott, a melyhez babonás emlékek fűződtek s a melyeket félve került el az ottani parasztság. A grótot excentrikus viselkedése miatt örültnek tartották a vidéken, ehhez járult, hogy feleségétől való elválása után igen parázna életmódot kezdett. Legutóbb vadházasságra lépett egy ottani rosszhírű paraszttasszonnyal. Vagyona vagy jövedelme nem volt és így gazdag rokonainak támogatására volt utalva. Ezek őt szépen segélyezték is, de azzal a kikötéssel, hogy galicziai magányát elnem hagyja. A gróf megeg-gel ölte meg magát s valószínű, hogy tettét beszámíthatatlan állapotban követte el. Az öngyilkos egyetlen fia volt az 1892. december 15-én elhalt Zichy Imre gróf kamarásnak és lovassági kapitánynak, a ki egy polgárnővel, *Wülfing* Lujzával élt házasságban. Atyja halálakor került sok hánykódtatás után a kalandos természetű gróf Monasterzyskára, a honnan most holt-

testét valószínűleg hazahozták a magyarországi családi sírboltba.

— **Az „illatszergyáros”.** Több-ször említettük már Dobé Nándornak, az „illatszergyáros”-nak tüzelmait, a ki nem levő gyárához töméntelen embert szerződttetett különböző állásokra, természetesen óvadékkal, a melyeket azután elsikkasztott. Mikor a rendőrség elfogta, a katonai hatóság vette pártfogásába, mint katonaszökevényt s elzárta a Mária Terézia-kaszárnyába. A veszedelmes család innen valahogy megszökött s vigan élte világát, a mig Czegléden felismerték s letartóztatták. Megint a Mária Terézia-laktanya börtönébe került, de csak pár napot töltött ott, mert megfoghatatlan módon az éjjel a börtön aajtáját kifeszítette s ismét megugrott. Az elegánsan öltözött család kézzrekerítésére széleskörű intézkedéseket tett ugy a hadkiegő-szítő parancsnokság, mint a lenlőrség.

— **A vigécz Petőfi.** A mai kor nem tudja követni a nemzet nagy prófétáit, költőit. Azt akarják tehát, hogy ők kullogjanak azok után, a kik nem a hazával, csak a pénzzel törődnek. Akadnak kereskedő-czégek, a melyek nagy köl-tőjüket vigéczekké akarják törpíteni. Karczagról küldtek be hozzánk ilyen botrányos reklám-szöveget, a melylyel az ottani *Steiner és Nussbaum*-czég kínálgatja áruit:

„Talpra *Ulyok*, hi a haza!

Itt az idő, most, vagy soha!

Ruhát honnan vásároltok?

Ez a kérdés, válaszatok!

A magyarok Istenére

Esküszünk,

Esküszünk, hogy ezentul csak

Steiner és Nussbaum-ul veszünk!”

Ez a czég nem egyedül áll ezen a téren. Ismerünk ilyen reklámot is: „Agulárnak rendületlenül légy hive, óh magyar”, valamint: „Isten áldd meg Agulárt”. Csodáljuk, hogy a hatóságok az ilyen rut és bárgyu reklám-vadászatot szó nélkül tűrik. Nem-régiben egyik jözsefvárosi vendégfős korcsmáját „A kedélyes apácához” czimezte. A rendőrség azonnal be-vétette azt a czégtáblát. Azt hisszük, hogy ily erélyes eljárásra szükség volna a magyar költőket meg-gyalázó kereskedőknél is. Vagy talán a hatóságok nem tudnák, ki volt Petőfi, Vörösmarty, Kölcsey?

— **A párisi kiállítás látogatottsága.** Párisból írják: A mióta a hősé-g csökkent Párisban, a világiállítás látogatottsága újból növekszik. A múlt héten átlag 147.000 ember látogatta a kiállítást naponta, mig most már az átlag hétköznaponként ismét 178.000-re emelkedett. Vasárnap 434.000 ember volt a kiállításban. Kiszámították, hogy a megnyitás óta 12.483.517 látogatója volt a kiállításnak. Ezek a számok a mellett tanuskodnak, hogy a kiállítás látogatottsága korántsem olyan nagy, mint a hogy azt előzetesen hitték.

— **A polgármester szabadságon.** *Halmos* János polgármester ma kezdte meg hat heti szabadságidejét, melyet Karlsbadban fog tölteni. Távollétében a polgármesteri teendőket *Rózsavölgyi* Gyula alpolgármester végzi.

— **Egy ex-regens letartóztatása.** Belgrádból sürgönyzik nekünk, hogy ott ma Belimarkovicsot, a szerb királyné megsértése miatt, letartóztatták. Belimarkovics Riszticscsel együtt kormányzója volt Szerbiának Sándor kis-korusága alatt.

— **Oszták kém elítélése.** Mint bécsi tudósítónk jelenti, a bécsi tör-nyszék ma elítélte Zaris Károlyt,

katonai titkoknak egy idegen hatalommal szemben történt elárulása miatt négyévi börtönrre, atyját pedig egyhavi fogházra.

— **Steiner Fülöp** székesfejérvári püspök állapota egy második szélhűtés és tüdővizényő fellépése következtében huszonnégy óra óta reménytelen. Ma reggel óta agoniában fekszik. Délután megérkezett számára a pápai áldás. *József Agost* főherceg, *Schlauch* bíboros, *Császka* György érsek, *Desseoffy*, *Zalka* és *Mailath* püspökök tudakozódtak táviratban Steiner püspök állapotáról. Teésre érkezett a haldokló főpap unokaöccse, *Csiszarek* udvari káplán, kassai teológiai tanár is.

— **A tronosen-tepiczi gyógyító iszap.** Arról értesítenek bennünket, hogy a Kis-kárpátok kies fürdőjének ösforrásában talált kénes iszap csodaszerű hatást gyakorol s a rég ismert *pöstyénit* sok tekintetben felülmúlja. Az iszap szerencsés megtalálóját: *Heinrich Adolf* dr. fürdőigazgató, csak alig képes elegendőt előteremteni, annyi a használója. E nagyfotosságu fürdőnk ez új védszárnyát örömmel üdvözöljük, mert közgazdasági szempontból nagy anyagi hasznot várhat belőle a tulajdonos is, meg a fürdőhely népessége is.

— **Az Eötvös-alap gyűjtő és kezelő országos bizottsága** folyó hó 13-án délelőtt 9 órakor a Wesselényi utcai iskola irudahelyiségében gyűlést tart, melynek tárgya: javaslatkésztés az ösztöndíjak odaítélésére tárgyában.

— **Véres aratás.** Mecsér község lakosait véres eset tartja izgalomban, melynek Bádi András odavaló gazdember esett áldozatul. Bádi ugyanis gabonáinak a learatására ugy szerződött az aratóival, hogy azok a termés 12-ik részét kapják munkadíj fejében. A cséplést tegnapelőtt fejezték be s Bádi ki is adta a követelt részt, a mit azonban az aratók nem fogadtak el, mert nagyon szemetesnek találták. Ezért azt követelték, hogy a gazda rostáltassa ki a gabonát és abból adja ki a részt. Bádi ezt megtagadta. E miatt aztán veszekedés támadt a gazda és aratói között, miközben az egyik arató, Györgyei Ferencz mellbe lökte Bádít, mire az viszont arcul ütötte Györgyeit. Erre az aratók megrohanták Bádít s vasvillakkal leverték. A mint a csevelés észrevette, hogy a szérűskertben mi történik, gazdájuk segítségére futottak, de az aratók ezeket is megtámadták, mire aztán valószínű harc fejlődött ki. Pásztor István bérsgazda és Süták Ferencz arató halva maradtak a csatateren, Bádít még élve szállították be a tanyára, de rövid kínolódás után ez is meghalt. A csendőrség elfogta a gyilkos aratókat s a vizsgálóbíró megérkezéseig Mecsér községházánál tartják őket őrizet alatt.

— **Rendőri hírek.** *Eltűnt szabó.* Bejelentették a főkapitányságon, hogy *Winter Sándor*, vágóhelyi születésű, ötvenkilenc éves szabó eltűnt a mi nap a kisdófa-utcai lakásáról. Felesége azt hiszi, hogy a szerencsétlen ember öngyilkosságot követett el, mert nem volt munkája.

Tűz. Az éjszaka tűz volt a Baross-utca 68. száma alatt levő szabóműhelyben, de hamarosan elfojtották.

Kifogott holttest. Tegnap délután egy hét esztendősnak látszó fiú holttestét fogták ki a Dunából a Viktória-malom közelében.

x **Szajpadlás nélküli fogak** feleslegessé teszik az inylemez használatát.

A szájban semmi kellemetlenséget nem okoznak. Speciális készítője **Wellner Gyula**, lakik **Bpsten, Andrássy-ut 38. szám.** Műveleteit jótállás mellett készíti.

x **A magyar szentkép-iparvállalathoz** (Werbőczy könyvnyomda részv. társ.) naponként érkeznek az előállított szentkép-kiadványokra vonatkozó elismerő sorok. Így többek közt:

„Kérem az eddig megjelent minden magyar szentképből nekem küldeni, hogy azután a hivatkozott közlővén, megrendelést tehessek. Isten áldása ez üdvös és szükséges szép vállalat!” *Körös-Ladány* (Békésm.) *Chilkó* László, plébános.

„Köszönöm a képeket, igen szépek; várom a többi is. *Erhardt* Viktor esperesplébános, Karancság.”

„Képeket köszönettel vettem. Árjegyzéket annak idején küldeni kérek. *Greskovits* Vincze, Eperjesen.”

„Rég kellett volna! Kár az idegenbe vándorolt sok pénzért! *Omáisz* István, Odorén-posta, Márkusfalva.” (Szepesmegye.)

x **Felhívjuk olvasóink szives figyelmét** a mai számunkban megjelent *Prückler J. C.* levélbélyeg-kereskedő hirdetésére, nevezett cég házában legrégibb e szakmában.

Előfizetési felhívás

MAGYARSÁG

POLITIKAI NAPILAPRA.

Megjelenik minden nap reggel, nyolcz oldal terjedelemben.

Felelős szerkesztő:

BARTÓK LAJOS.

Kiadótulajdonos:

Werbőczy könyvnyomda r.-társaság.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Bpsten, IV., Vármegye-utca II—13

Egyes szám ára 4 fillér (2 kr)

Lapunk czime: lapunk programja, hitvallása.

A **MAGYARSÁG** politikája: nyílt és minden befolyástól ment, pártokhoz kötve nincsen.

Eszménye: az igazi liberalizmus, a mely a felebaráti szereteten alapszik.

Fegyvere az igazság.

Hiradásai gyorsak és megbízhatók; értesüléseit minden rovatában első kézből kapja.

Közgazdasági rovat a *szövetkezés* eszméje mellett küzd.

Társai és regényei elsőrangú írók tollából valók.

Művészeti rovatában a nemzeti szellem találja támogatóját.

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva

Egy hónapra . . . 1 korona — fillér.

Negyed évre . . . 3 " — "

Fél " . . . 6 " — "

Egész " . . . 12 " — "

Vidéken, postai küldéssel

Egy hónapra . . . 1 korona 20 fillér.

Negyed évre . . . 3 " 60 "

Fél " . . . 7 " — "

Egész " . . . 14 " — "

Egyes szám ára 4 fillér.

Kapható minden dohánytözsdeben és az utcai elárusítóknál.

Azoknak a tisztelt előfizetőinknek, kik a nyári hónapok alatt *fürdőre*, vagy *nyaralóhelyre* szándékoznak menni, vagy pedig *hosszabb utra* kelnek, szolgáljon szives tudomásul, hogy kiadóhivatalunk, a mint a címváltozásról értesül, nyomban az új tartózkodási helyre küldi a lapot, ha a nyári szezon alatt talán többször is változtatják lakóhelyüket.

IRODALOM, MŰVÉSZET.

* **A fővárosi nyári színház** Szigligeti jeles népszínművét, a *Csikóst* adta. Ujházi vendégszerepelt. Telt ház. Sok taps. Duzzadó kassza. Dicsőség, quantum satis. Nemzeti Színházunk kitűnő veteránja, a vén csikóst játszó, jeles népszínművésznek bizonyult.

* **Színházi szezon Johannesburgban.** Az angolok ugyancsak vérmesen reménykednek benne, hogy a dél-afrikai háború mihamar véget ér. Londoni lapok írják, hogy de Jong, a kapstadt'i színház igazgatója, szeptember havában megnyitja a johannesburgi színházat. Az igazgató elmondta egy újságíróknak, hogy társulata Durbanban, Kimberleyben, Pretóriában is játszik s hetenkint átlag 25.000 korona bevételt ér el. Ha Bloemfonteinba katonaság kerül, haladéktalanul színházat épít ottan, mert a hol angol katonaság van, a színház is felvirul. A búrok nem pártolják a színművészetet s így a közönség tisztára angolokból áll. A dél-afrikai színház műsora teljesen Londontól függ. Kapstadtban két héten át adhatnak még egy közönséges darabot is, hacsak Londonból származik. A háború a színházgazdának nagy anyagi haszonnal járt, mivel a Kapstadtba sereglett emberek nap-nap után zsufolásig megtöltötték a színházat. A dél-afrikai társulat azonfelül szerződéses viszonyban van a londoni kinematográf-társulattal, úgy, hogy három héttel utóbb élőfotográfiákban bemutatja az angol főváros jelentősebb eseményeit.

* **Irodalmi jelentés.** Megjelent a következő munka: *Flavius József* ókori héber történetírónak, a gallilaei zsidó hadak főparancznokának, a *zsidó háborúról és Jeruzsálemnek Titus caesar által ostrommal történt bevételeiről* írt Hét könyve. Latinból fordította és kiadta dr. *Istóczy Győző*. Flavius Józsefnek ezen, a legújabb korban feltűnő módon elhanyagolt remekműve, a mely ma, tizennyolcz évszázad elforgása után se vesztett érdekességéből semmit se és még ma is aktuális jelentőségű, — nem hiányozhatik egy könyvtárból, könyvszekrényből és könyvtartóállványról sem. A harminczkét nyomtatott ivre és több mint ötszáz lapra terjedő egész munkának az ára 7 korona. Postán megküldve 56 fillér postaköltséggel több. Kapható, illetve megrendelhető a fentnevezett fordítókiadónál, (Budapest, X., Tisztviselőtelep, Czalád-utca 30. sz.) és minden könyvkereskedésben.

SPORT.

Tátra-lomniczi versenyek

— IV. nap. —

Aug. 10.

Ma volt utolsó napja a tátra-lomniczi meetingnek s ezuttal dőlt el a meeting főversenye: az 50.000 koronás Kárpát-díj. A versenyt *Max* nyerte meg, mely már a télen is favoritja volt a meetingnek; második *Quota*, harmadik *Eleg* lett. Nagyobb meglepetés számba ment ma *Vendel* győzelme az eladó-handicapben.

A részletes eredmények ezek:

I. *Eladók handicapje.* Díj 1800 korona. Távolság 2400 méter. Első báró

Lipthay Vendel-je (lov. Gilchrist). Második *Mr. Newmarket Contrás-a* (lov. Bulford). Harmadik *Pats J. Honi-ja* (lov. Southey). Futottak még: *Julis* és *In vino veritas*. Tot.: 10:113. Helyre: 50:105.

II. *Kétévesek eladóversenye.* Díj 2000 korona. Távolság 1000 méter. Első *Egyedi A. Satanella-ja* (lov. Slack). Második gróf *Wenckheim D. Aspica* (lov. Prudames). Harmadik *Lipthay B. Bizay-a* (lov. Gilchrist). Futott még: *Balga*. Tot.: 10 : 19. Helyre: 50 : 61 és 68.

III. *Kárpát-díj.* Díj 50.000 korona. Távolság 1200 méter. Első báró *Üchtritz Zs. Max-ja* (lov. Poole). Második *Egyedi L. Quota-ja* (lov. Park). Harmadik báró *Springer Eleget-je* (lov. Hyams). Futottak még: *Kara*, *Lili*, *Fagon* és *Dunántul*. Tot.: 10: 38. Helyre: 50: 93, 129 és 93.

IV. *Beaten-handicap.* Díj 20.000 korona. Távolság 1000 méter. Első *Geist G. Bolygó-ja* (lov. Segrott). Második gr. *Andrássy S. Bohó-ja* (lov. Gilchrist). Harmadik gr. *Forgách J. Szeszély-e* (lov. Southey). Futott még: *Honi*. Tot.: 10 : 38. Helyre: 50 : 95.

V. *Eladóverseny.* Díj 2000 korona. Távolság 2200 méter. Első *Mr. C. Wood Beauharnais-a* (lov. Felix). Második gr. *Orsich P. Corvinus-a* (lov. Slack). Harmadik *Geist G. Viveur-je* (lov. Csuvár). Tot.: 10 : 19.

VI. *Kétévesek beaten-handicapje.* Díj 2000 korona. Távolság 1000 méter. Első *Féltoronyi ménés Bombardier-je* (lov. Barker). Második gr. *Károlyi Gy. Manilla-ja* (lov. Huxtable). Harmadik br. *Königswarter H. Repülje* (lov. Prudames). Futottak még: *Szekfü* és *Resistence*. Tot.: 10: 21. Helyre: 50: 85.

Magyar vivó diadala Párisban.

A párisi olimpiai világbajnoksági versenyeknél elért szebbnél-szebb győzelmek méltó folytatása volt a párisi nemzetközi diákkongresszussal kapcsolatban tegnap délelőtt St.-Germainban rendezett nemzetközi diák-vívóverseny. A vivóversenyen, mint párisi tudósítónk táviratozza, magyar diák nyerte el az első díjult kitűzött nagy aranyérmét. A vivóverseny győztese ugyanis *Rajcsányi Gyula* budapesti egyetemi hallgató volt, a ki e győzelmével méltó hírnevet szerzett a magyar színeknek.

∞ **Nyereség-statisztika.** A kotingbrunni meeting befejeztével istálló-tulajdonosaink élén még mindig *De-genfeld* Imre gróf áll, a ki 168.135 koronát nyert. *Königswarter* báró 141.750, *Dréher* Antal 133.390, *Mauthner* Viktor 123.599 koronával. A 100.000 koronánál többet nyert istállótulajdonosok sorát *Harkányi* János báró 122.320 koronával zárja be.

∞ **Jim Morgan.** Az amerikai könnyű terhű zsoke tegnap Budapestre érkezett és vasárnap már több ízben fog nyeregbe szállni. *Morgan* egészen *Sloan* módjára lovagol, abban pedig már megegyeztek a sportörök, hogy az amerikai lovagló mód nagyon megkönnyíti a lo győzelmét, mely alig éri a nyakán fekvő zsoke súlyát. A *Szent István*-díjban *Horizont*-ot fogja lovagolni a társai előtt különben nagyon nem szimpátiikus zsoke.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **A zugligeti szerencsétlenség.** A június hó 4-én történt zugligeti villamosvasuti szerencsétlenség ügyében a büntetőtörvényszék *Tamás* István kocsivezető, *Barta* Jenő kalauz és *Unger* Szilárd kocsirendező ellen gondatlanságból okozott emberölés vétsége címén folyamatba tett büntügyi eljárását beszüntette, mert kiderült, hogy semmi részük sem volt a szerencsét-

lenség előidézésében s hogy szolgálataikat a szabályoknak megfelelőleg teljesítették.

§ **Szerb pénzhamisítók.** A múlt év tavaszán harmincz pénzhamisító szerb fölött mondott ítéletet a budapesti törvényszék. Ezek magyar ércpénzt, szerb bankjegyeket hamisítottak és hiszékeny parasztokat bankócsináló géppel csaptak be. A törvényszék Wlaszák Nándort 6, Pulnik Vázát 5, Dubik Avrámot 5 és a többi 27 bűnöst 1—3 és fél évig terjedő fegyházbüntetéssel sújtotta. A kir. tábla Wlaszák Nándort a főbűnöst és még négy vádlottat teljesen fölmentette. Két napi hosszas tanácskozás után a kir. Kuria szüneti tanácsa ma Wlaszák Nándort 5 évi fegyházra ítélte. A többiekre nézve helybenhagyta a tábla ítéletét.

§ **Ítélethirdetés az utozán.** Érdekes tárgyalás volt ma délelőtt a büntető járásbírósnál. Schuller István öreg, nyomorék koldus ugyanis múlt év december havában, a mikor a Rókuz-kórházban feküdt, egy éjjel Gombos István kovácslegény vánkosa alól 1 frt 60 krt tartalmazó pénztárczát lopott el. A lopás másnap kiderült és a koldusnak ma kellett felelnie a törvény előtt. A nyomorék koldust tolokocsia tolták a törvénykezési palota elé, de bevinni az épületbe nem lehetett. Ezért Szilva Géza bíró jegyzőjével és dr. Wenczel Árpád ügyészi megbízottjával együtt kénytelen volt a kapu elé jönni és itt néhány perc alatt elvégezte a kihallgatást, mert a vádlott töredelmesen beismerte tettét. Szilva bíró erre kalaplevéve, a szabad ég alatt meg is hozta az ítéletet, egy forint pénzbüntetéssel sújtván Schullert, a ki megnyugvással vette ezt tudomásul és nyomban le is fizette az egy forintot.

KÖZGAZDASÁG.

Egy kongresszusról

Budapest, aug. 10.

Párisban, a hol most találkozik a fény, a pompa, a szorgalom, a tehetség, hogy versenyezzen az alkotások nagyságában — a kiállítások Párisában szerényen meghuzódva, üléseket tartottak a munka érdekében is. Összejöttek a világ minden részéből nagytehetségű és meleg szívű emberek, hogy tanácskozzanak a munka védelméről. Nemcsak az elmélet emberei jöttek el. Eljöttek mindnyájan, a kik az életben a munkásokkal érintkeznek: a gyakorlati férfiak; eljöttek a kormányok képviselői, a kik organizálják és ellenőrzik a nagy ipari központokat, eljöttek a tanácsos urak, a kik eszmékkel és gondolatokkal vezetnek és kormányozzák az ipari termelés egész birodalmát és az elnöki székben ott ült az a férfi, ki kenyérének javát a jogegyenlőség küzdelme között ette meg, a ki egy emberélet nemes törekvéseit áldozta egy eszme diadaláért, mely eszme a gyöngék védelmét jelentette. Franciaország miniszteri rudjártartja ma a kezében ez a férfi, a ki a szocialisták apostola, a neve pedig: *Millerand*.

Három esztendő előtt, a

mikor Brüsszelben a munka védelmére az első nemzetközi kongresszust tartották, még akadémikus értékű, doktrinár viták hangzottak el. Napokig csak arról beszéltek, hogy milyen jogcimen hozza meg az állam a szocialpolitikai törvényeket? Hogy állami feladat-e az erőket vezetni és a gyöngét védeni? Hogy hol vannak az állami beavatkozás határai, hol kezdődnek, meddig terjednek?

És mialatt a tudós urak a szürke teóriákból vitatták az állami feladatok jogosságát, mialatt a doktrinár szocialisták hasábokat irtak össze a munka védelmének követelményeiről és az ellentábor hosszú vitáival bástyázta körül a saját igazának jogi erősségeit, a szószátyárkodás és törvénylovaság sportjának közepette: a *cselekvés terére* léptek az államok. Ausztria, Svájc, Belgium meghozták a munkávédelmi törvényeket s egészen csöndben, majdnem észrevétlenül hirdették ki Franciaországban 4 hónap előtt a munkaidő korlátozásának új normáit, a melyek nemes buzgalommal oda irányulnak, hogy a szocialis forrongás mozgalmát leszereljék.

A katedra-szocialisták vetése kikelt. Büszkén és önértettel hirdette ezért Millerand a munka védelmének ez idej kongresszusán, hogy a szocialisták postulatumai immár bevonultak a modern államok törvényhozásának termébe és helyet nyertek a szükséges és fontos reformok közepette. Az állam hivatalos feladatai közé sorozza, hogy a méltányos védelmet a munka részére biztosítsa. Hogy megszerezze a törvény sánczai között azokat a garancziákat, melyek a munka érvényesülésére szükségesek és annak hatékonyságát hosszú időre konzerválják.

A liberális iskola politikusai, a kik a század eleje óta a gazdasági szabadság elvét hirdették, kénytelenek meghódolni annak a tapasztalatnak, mely a gyakorlati életből tör elő s a mely napról-napra élesebben igazolja, hogy a gazdasági szabadság a munkás érdekeinek nem kedvez. Mert reá nézve a szerződés szabadsága, a munka szabadsága: a *kiszákmányolás szabadságát* jelenti. Százegrek nyomorát, milliók elzüllesztését okozta a »laissez faire, laissez passer« elve, miglen az állam kilépve a nemtörődömség kényelmes nyugvóhelyéről, erős akarral odatörekszik ma már Európa minden államában,

hogy konzervatív törvényekkel megkösse úgy a munkás, mint a munkaadó szabadságát éppen a *munkaerő védelmére*, a munkaerő konzerválása érdekében.

Millerand bejelentette a kongresszuson — s ez a párisi összejövétel legnagyobb sikere, — hogy Franciaország nevében diplomáciai tárgyalásokat folytat a többi szomszédos nagyhatalommal, miszerint a munkaidő nagyságát egységesen szabályozzák s lehetőleg fogadják el a francia mintát, mely — 4 éven belül — kötelezővé teszi az összes műhelyekben a 10 órai munkaidő maximumát. Fialat ember, gyermek vagy asszony ennél tovább nem dolgozhatnak sem a nagy gyárakban, sem a legkisebb kézműves műhelyében. A munkaidő nemzetközileg egységes szabályozása pedig azért válik szükségessé, nehogy az egyik iparos állam, a mely munkásait hasonló bér mellett hosszabb ideig dolgoztatja, ez által előnyösebb termelési feltételek közé jusson. A kereskedelmi verseny ne legyen egyenlőtlen.

Arról is beszéltek a kongresszuson, hogy a munkások éjjeli foglalkoztatását el kellene tiltani. És nem az emberbarátok tették ezt az indítványt, de a gyakorlati kormányférfiak, az iparfelügyelők, a kik tapasztalataik nyomán hirdetik az éjjeli munka káros voltát. Kártékony a munkás egészségére, de épp oly hátrányos a készítmények kvalitására. Majdnem egyértelműleg odanyilatkoztak a felügyelők, hogy az a munka, a mely éjjel készül, sokkal hitványabb és silányabb, mint a melyet a nappali éberség produkál, úgy, hogy gazdaságilag is teljesen indokolva van, a selejtesebb gyártmányokkal felhagyni s egyedül az egészséges, jól ellenőrizhető munkaidőben foglalkoztatni a munkásokat.

Az álmod az Uristen pihenésre adta az embernek. Ha visszaélünk vele, életerőnket csaljuk meg. Védeni kell a szervezetet, védeni kell a munka forrását, nem kényelemből, de okosságból. Még az anyaföld is megkívánja időről-időre a pihenést. S hotor ember az, a ki kizsarolja a talaj erejét s uzsorát üz az ugaron.

Bíró József.

Időjárás.

Nálunk az északi Kárpátokban tegnap zivatarok, a tengerpart környékén és a keleti határmezsgékben pedig gyenge helyi esők voltak, egyébként az idő derült és száraz. A hőmérséklet normális.

Jóslat: Tulnyomóan derült, száraz és meleg idő várható.

Hőmérséklet: Budapest 17-2, Ó-Gyalla 14-0, Zágráb 14-7, Szeged 16-8, Kolozsvár 16-2, Bécs 15-6, Róma 18-5, Berlin 14-1, Páris 14-6 Szentpétervár 16-6.

Budapesti gabonatözsde.

Eleinte csendes, később azonban javult irányzat mellett, általában véve pedig változatlan áron 33.000 mm. buza kelt el, felerészben új áruban. A legmagasabb ár 8 korona 15 fillér, a legalacsonyabb ár 7 korona 40 fillér volt.

Egyéb gabonaneműek közül több tétel rosz 6.55—6.92 és fél koronán és 1000 mm. árpa 5.70—6.05 koronán kelt el.

4 és fél óraker a következők voltak a záróárfolyamok:

Buza 1900. okt.-re	7.78—7.79
Buza áprilisra	8.12—8.13
Rosz 1900. okt.-re	7.03—7.04
Tengeri aug.-ra	6.23—6.24
Tengeri májusra	4.91—4.92
Zab 1900. okt.-re	5.32—5.33
Répcze aug.-ra	14.—

Budapesti értéktözsde.

Az európai csapatok állítólagos győzelme Kinában kedvezőbb alapisíratot idézett elő a külföldi tőzsdéken, a mi nálunk 1/2—1 koronás árvajulást idézett elő a forgalomba került egy-két értékben. Az üzlet alig néhány kötésre szorított és csaknem teljesen szünetel.

A helyi értékek piacán a közúti vasúti részvény valamivel javult.

Valuták és ércváltók gyengébbek.

A 4 órai zárlatkor maradt:

Oszták hitelrészvény	665.25
Magyar hitelrészvény	685.—
Leszámitoló	452.—
Rimamurányi vasműv.	516.—
Oszták-magyar-államvasut	657.50
Közúti-vasut	598.—
Városi villamos vasut	290.—

Állatvásár.

Kőbányai sertésplac. Augusztus 10. Fialat nehéz (páronkint 320 kgron felüli sulyban) 95—96 fillér. Fialat közép (páronkint 251—320 kg.) 94—95 fillér. Fialat könnyű (páronkint 250 kgrig terjedő sulyban) 95—96 fillér. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kgron felüli sulyban) 95—96 fillér. Közép (páronkint 240—260 kgr. sulyban) 93—94 fillér. Könnyű (páronkint 240 kgrig terjedő sulyban) 93—94 fillér. A sertésüzlet irányzata: kellemesebb.

Budapesti borjувásár. Aug. 10-én. Felhajtott élő borju 978 drb. Növendékmarha 25 drb. Árjegyzések: Elsőrendű élő borjukért 78—88 fillér, kivételesen 94 fillér. Másodrendű 56—75 fillér — Növendékmarha elsőrendű 51—54 fillér. Másodrendű 46—50 fillér kgrkint. Daczára annak, hogy a felhajtás nagyobb volt, a vásár élénk irányzat mellett folyt le s az árak változatlanok maradtak.

SZÍNHÁZAK.

(Szombat, augusztus 11-én.)

Föv. nyári színház.

A falu rossza.

Kezdeté fél 8 óraker.

Városligeti Színház.

Orpheus a pokolban.

Bohózatos vig operette 4 felvonásban. Irta Cremieux. Zenéjét szerzette Offenbach Jaques.

Kezdeté fél 8 óraker.

Uránia Színház.

Kisfaludy-Színház.

A viczeadmirális.

Nagy operett 3 felvonásban. Zenéjét szerzette Millöcker Károly. Fordították Makai Emil és Kövesi Albert.

Kezdeté fél 8 óraker.

REGÉNYCSARNOK.

A szédelgők.

— Egy csodálatos történet. —

Irtta: **Vacano E. M.** (28)

(Folytatás.)

Bosco még most is sirt, oly keserves csöndességgel, mint egy büszke, megtört ember legnagyobb fájdalmában vagy örömeiben.

A nő nem sirt többé.

— Oh, szeretett uram! sajogta az asszony. — Hallgass meg, oh hallgass meg! Az én sorsom, látod, még most is a tieddel van összeforva. Te oly szegény és kétségbeesett valál s mindenütt zárt ajtókra találtál. Egy napon aztán ama férfi — az a gazdag férfi közeledett hozzám s egy ajánlatot tett nekem, — oh nem szerelmi ajánlatot!

Senor Mendosias volt, a legnagyobb divatárúzet tulajdonosa, Calle Carregnizon. Azt az ajánlatot tette nekem, hogy álljak be üzletébe ugynevezett próba-hölgynek. Nagyan erősítette, hogy olyan alakom van, a melyen minden toilettet lehetne próbálni... Azért voltam a déli órákban mindig távol, hogy a korzó-időben fogadjam üzletében a hölgyeket s rajtam tekinthessék meg ruháikat, Pénzt kerestem nekem — nekünk. De neked nem volt szabad szólnom, — mert a mily szegények voltunk, te még mindig oly büszke voltál, mint egy igazi gróf. Tudtam, hogy te nem engedted volna meg, hogy kenyerem, mint próba-hölgy keressék meg. És ha első negyedévi fizetésem megkaptam volna, ugy bevallottam volna neked mindent... Az a levél pedig, a melyet ruhám közt találtál, most neveltség tárgya lenne, ha nem okozott volna akkora bánatot!... Egy konkurrens czég ugyanis na-

gyobb összeget ígért, hogy hozzá-szerződjem, — de én az aggódó Mendosiasnak megírtam:

— Legyen nyugodt. csak az Ön akarok lenni, Senki másé. Esküszöm! De az ígért pénzzel bizottsitsa szavát...

— Meg vagy tehát nyugodva, Sándorom, életem, mindenem?!...

Hevesen keblére szorítá. Nevetett és sirt, beszélni nem tudott, — csak csókolta — ajkát, arcát, holló-fekete haját, szemét.

Végre az örömtől ittasan kiáltotta: Enyém, enyém, megint csak az enyém vagy, Consolacion, szerelmem, vigaszom! Semmi sem szakíthat el többé bennünket egymástól. Nemde? Semmi! — Oh jer, jer velem, hogy új életet kezdjünk s fel-leljük szerencsénket!...

Hirtelen elsápadt a nő. És ő?!... — sóhajtotta.

— Oh, elfelejtettem... senor Hoves, nemde?!...

— Ha ő most bennünket így itt találja, halál fia lennénk. Te nem tudod, milyen félelmetes, örületesen boszúálló ember az... A te és az én halálom okozhatná!...

Althoff gróf nevetett.

— Azt hiszed, hogy megijedek a prairik ez óriásától — s karjára mutatott.

— Oh tudom, hogy bátor és hős vagy, Sándorom s hogy nem félsz senkitől... De te nem ismered a pampasi spanyolokat... A boszu ördögei ők, a kik nem ismernek határt kegyetlenül borzasztó haragjukban. Ő nem nyíltan támadna ránk, hanem követne bennünket, mint az árnyék — s ha alkalma van rá, azonnal sziven talál mindkettőnk... Mit ér vele szemben a hősi bátorság?... Könyörgöm, csak még ma ne engedd sejtetni... Majd kitalálok valamilyen módot a szökésre, úgy, hogy sohase láthasson többé... Tehát még csak

ma légy türelemmel s holnap minden jóra fordul.

— Én meghátráljak, még csak egy pillanatra is férjed előtt?!...

— Az én férjem! — mondá gyermekies tekintettel. — Soh'sem volt az!... Gyöngén, betegem talált engem Texasban. Éppen a kórházból bocsátottak el, a hol váltóláram miatt feküdtem. Szükségben, kenyér és munka nélkül, beteges állapotban voltam. Egy kápolnában vett észre, a mint egy oltár árnyékában ültem s megszólított: — Kegyed szerencsétlen? — kérdezte. — Igen, borzasztó szerencsétlen, — válaszoltam. — Elhagyottan s betegem. Szeretnék meghalni s halálomért imádkozom! — Meg akar tehát halni? — Örömmel, — válaszoltam hidegen. — Oly fáradt vagyok! — Jó, — mondá ő, — nekem épp olyan egyénre van szükségem, a ki nem félti életét. Jöjjön velem s arannyal fizetem meg szolgálatait... — Mit törődöm vele! — válaszoltam. — Egyedül állok a világban. — Vele költöztem tehát s mindenütt élő czéltáblája voltam. Jövedelmének felében részesülök s meglehetősen nagy vagyona tettem szert. Sohasem beszélt ő nekem szerelemről vagy házasságról...

— Ha maga a feleségem lenne, Consolacion — mondá gyakran — akkor nem tudnék oly biztosan czélozni... és üzletünk tönkremenne.

— Ugy élünk mi egymással, mint üzlettársak. Ő azelőtt gyémántokat keresett Brazília bányáiban s egy pár ládácska gyémánt tulajdonosa.

— Ez mind magáé lesz, ha meghalok — mondá gyakran. — De ha csak látná vagy hallaná, hogy el akarom hagyni, hogy élni akarok s téged akarlak követni, akkor azonnal megölne, mert hisz megrontottam üzletét. Hol talál ő megint oly kétségbeesett nőt, a ki nem törődik életével?... És mondhatom, hogy bosszúja telhetetlen!...

Távozz tehát, ha szeretsz, édesem! Csak ma nem szabad neki semmit sem sejtetnie, hogy annál biztosabban előkészíthessük holnapi szökésünket... Távozz!... Távozz!...

Még egyszer megsókölták egymást s Bosco távozott.

(Folyt. köv.)

Előleges értesítés!

Tisztelettel értesítjük ugy a székesfőváros, mint a vidék t. magyarhonos gyárosait — gyár- és ipartelepek vezetőségeit — az önálló kis- és nagyiparos urakat és kereskedő-czégeket, miszerint ipartermékeik, gyártmányaik és áruik minél ismeretesebbé, keresettebbé és népszerűbbé tételére f. év augusztus hó 15-étől kezdve rendkívül olcsó, tehát előnyös díjszabással, egy félévi és egész évi időtartamra **„Kereskedelmi és Iparkalauz“** czímen a legmagyarabb saránylag a legolcsóbb lapban, a **„Magyarság“** közgazdasági rovatában szakszerű leírás mellett terjedelmes hirdetés nyitunk meg. Ugyanezen díjszabásért készségi közvetítünk hozzájuk, a magyar fogyasztókörzönység köréből, minden megrendelést és versenyanálmatot.

Jelszavunk és üzleti törekvésünk: a magyar ipartermékek minél nagyobb arányú kínálatát és keresletét fokozni és ezáltal hazafi missziót is teljesíteni!

A hirdetések felvételét kiadó hivatalunk és annak megbízottja szívesen szolgálunk. Tisztelettel

a „MAGYARSÁG“

kiadóhivatala.

Budapest, IV., Vármegye-utca 11-13.

Legszébb
alkalmi
ajándék!

Kedvezmény

Gyönyörű
kivitel!

„MAGYARSÁG“ előfizetőinek.

A ki a „MAGYARSÁG“ kiadóhivatalába

egy fényképet küld

5 forintért kap egy élelnagyságu

gyönyörű kivitelű **platin-arozképet** pompás kartonon,
50 cm. szélességben és 65 cm. magasságban.**Vidékre, csomagolással és díjmentes
szállítással 5 frt 60 kr.**Megrendelésnél az összeg fele kiadóhivatalunkba előre
beküldendő, a másik fele utánvétellel (Budapesten az
átvételnél) lesz kiegyenlített.Feltűnő
olcsóság!

„Magyarság“

kiadóhivatala

Budapest, IV., Vármegye-utca 11-13.

Legalkalmasabb
meglepetés!

MAGYAR SZENTKÉP-IPARVÁLLALAT.

A magyar ipar ez ágának hazánkban vallásérkölcsei és fontos közgazdasági jelentősége van. Ha a külföldre szivárgó összeg a hazai gyártmányért itt marad: vagyont mentünk meg az országnak; idegen ajku hiveink pedig magyar tárgyú szentképek birtokába jutnak.

Ez eszme által buzdítottva **Roskovics Ignác** festőművészünknek a budai királyi palota Szent-István terme díszül festett és több más eredetie sokszorosítási jogát megszereztük s a sorozat elseje gyanánt, nagy és kis formában

SZENT ERZSÉBET, SZENT MARGIT,

továbbá, **Zichy Mihály** egyik remekműve eredetije után,

SZÜZ MÁRIA és szülői

képeit adjuk, színes és fekete nyomásban.

Ezeket követi ugyancsak Roskovicsnak a **Mária-radnai** templom oltárképeül festett

„ANGYALI ÜDVÖZLET“ (Ave Mária),

továbbá ugyanannak

SZENT LÁSZLÓ és SZENT IMRE

képei és

SZENT ISTVÁN csoportképe.

A nagy képek 32 $\frac{1}{2}$ cm. széles és 50 cm. hosszúak és fali díszül szolgálhatnak, a különböző méretű kisebbek pedig imakönyvbe valók.

Bővebb felvilágosítással és árjegyzékkel készségi szolgál

A kiadó: **WERBŐCZY KÖNYVNYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**
Budapesten, IV., Vármegye-utca 11-13. (saját házában).

Kiadóhivatal:
IV., Vármegye-utca 11-13.

KIS HIRDETÉSEK

Kiadóhivatal:
IV., Vármegye-utca 11-13.

A kis hirdetések előre fizetendők. E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 2 fill., vastagabb betűvel 4 fillérbe kerül. A kis hirdetésekbe a címet és lakást is be lehet tenni minden külön díjazás nélkül. Felvilágosítást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beklüditik. Vidékről igen kényelmesen beklüditethető a kis hirdetések postautalvánnyal, mert a postautalvány szelvényére a kis hirdetés szövege is könnyen elfér. Az eljárás igen egyszerű, mert mindenki kiszámíthatja a kis hirdetés árát. Kis hirdetések főlvetetnek a kiadóhivatalban, IV., Vármegye-utca 11-13.

Ajánlatokhoz,

melyeket valamely jelleg alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okirásokat mellékelni, mert értük semmiféle felelősséget nem vállalhatunk. — Azokat az ajánlatokat és leveleket, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított négy hét alatt címzettje el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

Tudakozódásoknál csakis olyan levelekre válaszolunk, a melyekért a választélyeg beklüditett.

Jelég hirdetések-nél a hirdető a kiadóhivatal előtt ismeretlen.

Kis Hirdetések

felvétetnek a
kiadóhivatalban

IV., Vármegye-utca 11-13.

Állást keresők

és
munkaadók,

vevők és eladók,

bérlők

és
bérbeadók

és mindazok, akik a nagy közönség köréből keresik az érdekelt feleket,

hirdessenek

„MAGYARSÁG“

„Kis Hirdetések“

rovatában.

A kishirdetésekbe a czi-

met és lakást is be lehet tenni minden külön díjazás nélkül.

!!! Minden szó egyszeri beiktatása 2 fillér, vastagabb betűvel 4 fillérbe kerül!!!

Eladó

egy egészen jó karban levő csinos szövet-diván. Dob-utca 89. földszint ajtó 4. 7516

MINDENKI

rendelje meg a század leghasznosabb könyvét: a

Kereskedelmi Vegyészeti.

A Kereskedelmi Vegyészeti nélkülözhetetlen

mindeu gyáros, fűszer- és vegyeskereskedő, szatócs, illatszerész, gyógyszerész, orvos, föld- és szőlőbirtokos, kertész, cukrász, korcsmáros, vendéglős, pálinkamérő, fodrász, asztalos és egyáltalában minden kereskedő, iparos és minden intelligens egyéneknek.

Utmutatásai nyomán bárki tekintélyes mellékjövedelemre tehet szert.

Keresetnélküli egyéneknek könnyű és becsületes munka árán biztos és kényelmes keresetforrást nyújt.

Tanításai nyomán minden háztartásnál óriási megtakarítások érhetők el.

A könyv legújabb kiadása 2 korona 40 fillér, vidékre portómentes beklüddéssel 2 korona 75 fillér kedvezményes árárt megrendelhető a

„MAGYARSÁG“

kiadóhivatalában Budapest, IV., Vármegye-utca 11-13.

Pénzkölcsönt

kötelezvényre, több évi lefizetésre, katonatiszteknek (házassági óvadéka és óvadék czéljából is), nyugdíjasoknak, hivatalnokoknak, minden hitelképes egyéneknek előleg nélkül kieszközöl a Pézsgyári Merkur Budapest, Király-utca 30. (Válaszbélyeg).

A legnagyobb hasznot hajtó

községségi tárgy előállításához 6000 koronával társ keresetnek. Sikeres járó közvetítés 50 koronával díjazatik. Czim a kiadóhivatalban. 7515

Női ruhát

olcsón készítenek házról, Beniczik Juliska, Kisfaludy-utca 16., I. em. 11. 5112

Tenyész-sertés,

szőke, kispénzű faj, négy darab nemes kannal 40 db, a tenyésztés felhagyása miatt eladó. Ugyanott 150 db süldő is. Czim a kiadóhivatalban. 5322

VARGA PÁL

czimbalom-gyártónál megjelent „Czimbalom-iskolá“ból tanító segélye nélkül megtanulhat bárki czimbalmozni.

Képes nagy árjegyzék ingyen.

Budapest, VIII. kerület, Rökk Szilárd-utca 3. sz.

4 frtért szétküldök

vidékre utánvétellel, a meddig a készlet tart, egy maradék 3 méter elszakíthatatlan férfiruha-szövetet mindenféle színben, egy teljes férföltönyre elegendő. Lichtmann Sándor Budapest, Csömöri-ut 27/R. Maradékokból minták nem küldhetők.

Kérjen

árjegyzéket vászon és asztalneműekről. Epstein-fele vászongyári raktárból, Sümegh.

Eladó szőlő.

A fővárosba vasuton 2 órányira, 5 kataszt. hold remekül beállított s kitűnő fajokkal beültetett 2 éves szőlő, családi körülmények miatt eladó. Egy negyed hold termő van benne. Gyönyörű fekvésű, levegője és vize kitűnő. Nyaralóknak kiválóan alkalmas s pár év múlva szép jövedelmet is hoz. Venni szándékozók küldjék be czim-eiket »Szőlőtelep« alatt a kiadóhivatalba. 5194

Elsőmagyar művirág-levél- és koszorú-gyar.

Budapest, VIII. Mária-utca 46. sz. a. Sirkosorok nagy választékban és rendelés szerint.

Különlegesség präparált élőpálmákban és dőlzáki növényekben.

Mindennemű honi és dőlzáki műnövénnyel-utazatok természetű kivitelben.

Alkalmi csokrok, műkoszorúk és művirág-disztrák nagy választékban. Gyári árak!

200 koronát

fizetek közbenjárás díjat annak, ki nekem, egy nyugd. gazdasági főtisztnek nagyobb házban gondnoki állást közvetít. Czimem megtudható a kiadóhivatalban. 5336

Kis lakások

Budapest, Szabolcs-utca 13. sz. olcsón kiadók; heti fizetésre is. Értesítés helyben vagy Rác Géza ügyvédnél, Ujvilág-utca 33. sz. 7522

Zongora-órát

óhajt adni intelligens nő, kezdőknek és haladóknak jutányos díjazásért. Czim a kiadóhivatalban. 5337

Fiatal segéd,

ügyes eladó, azonnal felvétetik vegyeskereskedésben. Czim a kiadóhivatalban. 5338

Szeszfőző,

azonnali belépésre keresetlik. Fizetés havi 70 korona. Czim a kiadóhivatalban. 5347

Borbély-segéd,

jó munkás, 22 éves, azonnal felvétetik. Czim a kiadóhivatalban. 5346

Nevelőnő

róm kath. kerestetik egy 6 éves leányhoz, melyet az első elemre tanítani kell és négy éves fiút pedig gondozni. Megkívántatik magyar, német nyelv. Szíves ajánlatok, melybe fizetési igényeit ki kell tüntetni és eddigi működésének bizonyítvány-másolatát mellékelni. Czim a kiadóhivatalban. 5342

Női szabóságához

keresztény tanulóleány felvétetik azonnal. Czim a kiadóhivatalban. 5344

Nagyobb mennyi-

ségű saját termésű, jó zamatú rizling ó-borok eladók. Czim a kiadóhivatalban. 5340

Különbejárato

csinosan butorozott, kis udvari hónapos szoba, első emeleten, szeptember elsejére kiadó. VIII., Népszínház-utca 18., I. em. 16. 5341

Nősülni

óhajt, fiatal hivatalnok, keresetnélküli koru, keresztény, szép, művelt, lehetőleg vidéki hajadont. Ajánlatokat hozomány megjelölésével »Okleveles 1900« czim alatt továbbít a kiadóhivatal. 5345

A szokásos 60 fillér hirdetési bélyegilleték megszűnt. Ennélfogva július hó 1-étől kezdve mindenki kiteheti czimét az apró hirdetésbe is a nélkül, hogy a czimért külön kellene fizetnie.

Gyűjtők figyelmébe.

PRÜCKLER J. C.

BUDAPEST,

IV., Koronaherceg-utca 3. sz.

első udvar,

Hazánk legrégibb levélbélyeg kereskedése.

Veszek, cserélek, eladok.

Legjobb árban veszem a forgalmi bélyegeket minden mennyiségben.

Borbántalmakat, verbajokat, idegbetegségeket és gyengeségi állapotokat alaposan gyógyít

Dr. FABINYI

v. kórházi orvos, specialista

oly módszerrel, melyet sok ezer betegnél biztos eredménnyel alkalmazott számos évi kórházi gyakorlatában. **Biztos siker lojttán honorarium utólag is fizethető. Levelekre díjtalanul válasz; kívánatra gyógyszerek.**

Lakás: Budapest, VII., Erzsébet-körut 12., I. em.

Bejárat a lépcsőnél. Külön váróterem.

Rendel: d. e. 9-3-ig, este 5-8-ig.

Tisztelt reakció és Közvélemény!

Talpra magyar! fel, futbalra!
Politika fordul balra!
Osztrák közönség már ósdi,
Segít a labda-rugósdi!

Istók a mester a match-en,
Német Miska hanyatt recszen,
Istók lesz nemzeti sportod, —
Akkor lesz a magyar boldog!

Bolond Istók.

ELOFIZETÉSI FELHÍVÁS

„BOLOND ISTÓK“

humorisztikus képes hetilapra.

A „Bolond Istók“, a legnagyobb és legdiszesebb magyar élelclap, új évtől huszonharmadik évfolyamban jelenik meg.

Előfizetési feltételek:

juliusától szeptember végeig 4 korona.
juliustól december végeig 8 korona.

Előfizetések, legcélszerűbben posta-utalvánnyal, a kiadóhivatalnak küldendők: Budapest, Egyetem-utca 4.

Felkérjük mindazon t. előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, azt megújítani sziveskedjenek, hogy a szétküldésben akadály ne legyen.

A Bolond Istók kiadóhivatala,

Nyomatott a kiadótulajdonos Werbőczy könyvnyomda részv.-társ. körforgógépén.

Van Önnek pöre?

Az Önügyvéd segédkezése mellett pörös ügyeit és az ahhoz tartozó összes iratokat ügyvédi közbenjárás nélkül végezheti és évente sok pénzt megtakaríthat.

Az Önügyvédnek czime:

Dr. FÖLDES ARPÁD

A MAGYARIPAROS TÖRVÉNYSZÜKSÉGLETE.

A munkáról az összes fővárosi hírlapok elismerőleg nyilatkoztak és a többek között az is meg lett említve, hogy végre olyan mű jelent meg a magyar könyvpiacodon, a mely ugy olosó áránál, valamint terjedelménél fogva bárkinek nagy szolgálatára lehet és saját magának árt az, a ki e munkát könyvtárának meg nem veszi.

Sok utánrendelés is érkezik.
1 frt 30 kr. előleges beklüddése mellett bérmentve küldi ezen művet, míg a készlet tart: a

„MAGYARSÁG“ kiadóhivatala
BUDAPEST, IV., Vármegye-utca 11-13.